

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλεῖσι Βέλμπεργ καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστολῆς δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διευθύνσεις ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

34 Ὀδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καθημεριναὶ ἐντυπώσεις. — Τὸ Γυναικεῖον ζήτημα. — Ὁ Ἀκροκόρινθος. — Πῶς πρέπει νὰ διασκεδάζουσι τὰ παιδιά, Α'. (ὑπὸ Αἰκατερίνης Δασκαρίδου). — Harriett Boecher-Stowe. — Ἡ Μαλγαρῆ (ὑπὸ κ. Χρυσταλλίας Χρυσοβέργη Δασκαλοπούλου). — Ποίημα (ὑπὸ δος Ξανθίππης Καλοσύπης). — Ποικίλα. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Καλὴ μου φίλη,

Θὰ συμθαίνῃ βέβαια καὶ εἰς σὲ τὴν τόσον θετικὴν, τόσον μετρημένην, τόσον ἀκριβολόγον εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματά σου νὰ ἔρχονται στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας βαρύνεσαι ὀλίγον τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἀγαπᾶς. Τὸ βαρύνεσθαι αὐτὸ δὲν εἶναι ἢ κατάλληλος ἴσως λέξις, ἀλλ' ἀδιάφορον.

Ἐγὼ ἀγαπῶ ὑπερβολικὰ τὰς Ἀθήνας, ὅχι ὡς συνήθως ἀγαπῶμεν ἢ ἀρεσκώμεθα εἰς μίαν πόλιν, ἀλλ' ὡς ἀγαπῶμεν ζῶν τι καὶ ὑπάρχον καὶ δρῶν προσφιλὲς πρόσωπον. Ἄλλ' ὡς με ὅσους πολὺ συνδεώμεθα καὶ πολὺ ἀγαπῶμεν, δυσαρεστοῦμεθα καὶ ὀργιζόμεθα ἐνίοτε, οὕτω καὶ ἐγὼ εὐρίσκομαι θυμωμένη, μαλωμένη, ἠγανακτημένη με τὰς Ἀθήνας μου κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς.

Καὶ ὁ θυμὸς μου φθάνει εἰς σημεῖον, ὥστε θὰ τὰς ἄφηναι εὐχαρίστως καὶ θὰ ἀπεμακρυνόμην ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ἀπὸ τὰς πολὺ θερμάς, τὰς πολὺ ἐκνευριστικὰς περιπτώσεις τῶν αὐτῶν τῶν ἡμερῶν. Ὅπου ἀποδεικνύεται ἢ ἀληθεῖα ὅτι πᾶν ὄρατον πρᾶγμα ἔχει τὰς ἀσχημίας του, ἔχει καὶ τὰ σκιερὰ σημεῖα του, ἔχει καὶ τὴν κακὴν ὄψιν του. Καὶ

αἱ Ἀθηναὶ αἱ ὄραται, αἱ ἰοτεφεῖς Ἀθηναὶ, ἡ προνομοιοῦχος τῆς Παλλάδος καὶ τῶν Ὀλυμπεῖων πόλις, ἀποκαλύπτονται αὐτὰς τὰς ἡμέρας ὑπὸ τὴν κακὴν τὴν ἄσχημον, τὴν ἀηδῆ, τὴν ἀνιαρὰν ὄψιν των. Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ὁ Ἥφαιστος ἐξεθρόνισεν ἀπὸ τοῦ Παρθενῶνος τὴν πολιούχον κόρην καὶ ὅτι ἀπρόσκλητος ἐνεκατέστησεν ἐδῶ τὸ ἐκ πυρός καὶ σιδήρου βασιλεῖόν του. Καὶ σφυρηλατῶν τὰ βουναὶ μας καὶ τοὺς βράχους μας μετέβαλλε τὴν πόλιν εἰς ἠφαιστειον, εἰς κάμινον σιδηρουργοῦ, ἀπὸ τοῦ πυρκακτωμένου σιδήρου τοῦ ὁποίου ἐκπέμπεται λευκός, πυρωμένος ἀήρ, ἀχνίζων διὰ μυρίων στομάτων καὶ καταφλέγων πάντα καὶ πάντας. Ὡ! φίλη μου! Τί ἀσφυξία, τί στενοχωρία!

Οὐδέποτε τὸ λευκὸν χρῶμα μοὶ ἐφάνη εἰδεχθέστερον ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Ὁ οὐρανὸς μας λευκός, σκεπασμένος ἀπὸ τὴν λευκὴν ἀτμόσφαιραν, τὴν ὁποῖαν ὁ πυρόνων ἥλιος σχηματίζει περὶ τὴν γῆν Ὁ αἰθέρ, ὁ ὀρίζων, οἱ δρόμοι, αἱ οἰκίαι, ὅλα λευκά, πάλλευκα, ὅλα ἀχνίζουσι, ὅλα καίουσι. Νομίζεις ὅτι αἱ Ἀθηναὶ μετεβλήθησαν εἰς μίαν ἀπέραντον Σαχάραν, τῆς ὁποίας αἱ ποῦ καὶ ποῦ πρασινίζουσαι ὀάσεις ἀδυνατοῦν νὰ ἐλαττώσουν τὴν θερμότητα. Τὰ καυόμενα τὰ ἀνθη καὶ τὰ φυτὰ μας. Ὅλα με ἐρριμένα τὰ χωρὶς ζῶν φύλλα των πρὸς τὰ κάτω, ἔτοιμα νὰ ἀποσπασθοῦν τῶν μίσχων των, ὡσεὶ λιποψυχοῦντα. Πρὸ ὀλίγου ἀκόμη παρέστην εἰς τὸ τελευταῖον ψυχορράγημα ἐνὸς ἀνθους, τὸ ὁποῖον τόσας ἡμέρας τώρα ἐκαμάρωνα ἐπὶ ἐνὸς θαυμασίου φυτοῦ, ἀναρριχωμένου μεγαλοπρεπῶς εἰς τὴν θύραν τοῦ γραφείου μου. Καὶ ἦτο λευκοροδίνον, ὡσεὶ ἐκ κηροῦ κατεσκευασμένον με ἐλαφρὸν ἄρωμα, τὸ ὁποῖον με ἐμέθυε. Σήμερον τὰ στιλπνά, τὰ ροδιὰ πέταλά του εἶχαν χάσει τὴν ζωηρότητα των, ἡ ἐκφραστικὴ, ἡ ζωντανὴ φυσιογνωμία του εἶχεν ἀλλοιωθῆ. Ἐνόμισα ὅτι ὀλίγον ὕδωρ ἴσως θὰ τὸ ἔσωζε. Καὶ με λεπτὸν σπόγγον ἐλαφρὰ, ἐλαφρὰ, προσεπάθησα νὰ δροσίω τὸν μί-

σχόν του, να τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωὴν ἢ ὅποια ἐφαίνετο ὅτι τὸ ἄφηνε. Τὸ πτωχὸν ἀνθρώπιον. Οὐτε τὴν θωπεῖαν τῆς ὑγρᾶς σταγόνας δὲν ἠδυνήθη νὰ ροφήσῃ. Καὶ ἀπεφυλλίσθη ἐκεῖ ὑπὸ τὸ ὑστατον τῆς ζωῆς ράντισμα, ὡς ἄνθρωπος ἀποθνήσκων, διὰ τὸν ὅποιον οὐδὲν φάρμακον, οὐδὲν τονωτικὸν ἰσχύει πλέον.

Καὶ ἡμῶς μὲ ὄλην αὐτὴν τὴν ζήτησιν ὅσοι καὶ ὅσοι γράφουν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξακολουθοῦν τὸ ἔργον των, νὰ εὐρίσκουν μάλιστα καὶ ζητήματα κάπως φλογερά, ὑποκινούντες οὕτω διὰ τῆς ὁμοιοπαθητικῆς αὐτῆς μεθόδου τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀναγνώστων των.

Τὸ Γυναικεῖον Ζήτημα

Δὲν εἰξεύρω ἐὰν εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ὑπέκουσα καὶ ἡ φίλη Ἀκρόπολις, ἔθεσε κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τὸ Γυναικεῖον ζήτημα ἐπὶ τοῦ τάπητος, διὰ σειρᾶς δημοσιεύσεως κυρίων ἄρθρων, τὰ ὅποια, ἐὰν ἐγράφοντο ἀπὸ γυναῖκα καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀρχηγὸν τοῦ γυναικεῖου ζητήματος, ὡς μὲ ὀνομάζουσαν, θὰ ἐπροκάλουσαν ἀναντιρρήτως τὴν ἐξορίαν μου ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. Εὐτυχῶς ὅτι ὁ γράψας ἦτο ἀνὴρ, καὶ ὅτι μὲ τὴν ὑπογραφήν Ριζοσπάστης ἐδικαιοῦτο νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα ὡς τὸ ἐμελέτησε, νὰ τὸ πραγματευθῇ, ὡς τὸ ἐπραγματεύθη χωρὶς οὐδένα νὰ διατρέξῃ κίνδυνον.

Καὶ τὸ ἐπραγματεύθη en maître, ὡς θὰ εἴλεγεσθε τὴν αἰωνίως γαλλίζουσα, μὲ δύναμιν λόγου καὶ ἐπιχειρημάτων ἀκαταγώνιστον, μὲ εὐρύτητα ἰδεῶν καὶ θεωρίας πολὺ τολμηρὰς βεβαίως, ἀλλὰ καὶ πολὺ βασιμίους, τέλος μὲ πνεῦμα καὶ ἀρχαίς, αἱ ὅποια ἀποδεικνύουν, ὅτι οἱ ἄνδρες ἐν Ἑλλάδι ἀσχολοῦνται, μελετοῦν, βασιμίζουσι τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ αἰώνιον καὶ ἀτελείωτον καὶ προκατακλυσμαῖον τῆς γυναικὸς μὲ πολλὴν περισσοτέραν εὐρύτητα βλέψεων ἀπὸ τοὺς ἄνδρας τῆς Δύσεως.

Δὲν ἐνοῶ μὲ τοῦτο ὅτι συμφωνῶ καθ' ὅλα μὲ τὸν Ριζοσπάστην κύριον, τὸν ὅποιον μαντεύω ὑπὸ τοὺς πιθηκοῦς ἀνδρας καὶ τὰς πιθηκογυναῖκας, αἵτινες τοῦ ἐξέφυγον εἰς τὴν φορὰν τοῦ λόγου. Ὑπάρχουν μάλιστα ἰδέαι του, αἱ ὅποια ἀπλῶς ριπτόμεναι, βλάπτουν μᾶλλον παρὰ νὰ ὠφελήσουν τὸ ζήτημά μας. Δὲν παραδέχομαι αἴφνης τὴν θεωρίαν του, καθ' ἣν αἱ γυναῖκες εἶναι ἐλαφρᾶ καὶ πετεινόμυαλοι διότι φέρουν πῖλους μὲ ἄνθη καὶ μὲ περὰ καὶ φορέματα μὲ τρίχαπτα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι ὑπῆρξαν οἱ σοφώτατοι τῶν ἀνθρώπων ἐστεφανόνοντο συχνὰ μὲ ἄνθη, ἔφερον δὲ καὶ πολυτελεῖ ἔνδυμα, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ἦσαν ὀλιγώτερον σοφοί. Οἱ μεγάλοι Ἑρῶτικοὶ καὶ Λουδοβίκοι ἔφερον ἐπίσης στολὰς μὲ τρίχαπτα καὶ μὲ κεντήματα καὶ μὲ κροσσοὺς, καὶ πῖλους μὲ περὰ γιγάντεια καὶ ψιμύθιον καὶ ἐρυθρὰς βαφὰς εἰς τὸ πρόσωπον, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον μεγάλοι. Καὶ ὁ Μέγας Ναπολέων καὶ ὁ Βίσμαρκ καὶ οἱ πανσθενεῖς Τσαροὶ τῶν Ρωσσιῶν φέρουν βεβαίως πολυτελεῖς στολὰς, ἐν αἷς ὁ χρυσὸς καὶ οἱ πολύτιμοι λίθοι καὶ τὰ χρώματα καὶ τὰ πτερωτὰ λοφία παίζουσι μέγαν ρόλον, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ἐκράτησαν καὶ νὰ κρατοῦν ὀλιγώτερον σθεναρῶς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου ὅλου εἰς τὰς χεῖράς των.

Ἐπειτα ἡ μέλαινα περισκελίς, τὸ ἀηδὲς καὶ ἄσχημον αὐτὸ ἔνδυμα, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἐν τῶν ἰδανικῶν του ἐν τῇ ἀφο-

μοιώσει τῶν δύο φύλων, εἶναι τόσον γελοῖον, ὥστε θὰ ἦτο προτιμότερον διὰ τοὺς ἄνδρας νὰ βάλουν φορέματα γυναικεῖα παρὰ νὰ παρακινῶν ἡμᾶς νὰ τοὺς ἀκολουθήσωμεν εἰς τὸ ἀκαλαίσθητον αὐτὸ ἔνδυμα των. Δὲν εἰξεύρω διατὶ νομίζει ὁ ριζοσπάστης κύριος, ὅτι ὅταν γεινῶμεν σοβαρώτεροι, πρακτικώτεροι, λογικώτεροι, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ γεινῶμεν καὶ ἀσχημότεροι. Ἐγὼ νομίζω, ὅτι αὐτὸ δὲν θὰ γείνη ποτὲ καὶ ὅτι ἡ γυνὴ ἢ λογικὴ, ἢ πρακτικὴ, ἢ ἐργατικὴ θὰ μείνῃ ὡς εἶναι ἐν ταυτῷ γυνὴ φιλόκαλος, καλαίσθητος, ἀγαπῶσα τὴν ἁρμονίαν ἐν πᾶσι, ὡς εἶναι ἄλλως καὶ σήμερον ὅλοι οἱ ἀνεπτυγμένοι καὶ ἀληθῶς ὑπέροχοι ἄνδρες τοῦ κόσμου. Νομίζω ὅτι περισσότερα ἄνθη κοσμοῦν τὰς κομμιδοδόχας τῶν μεγάλων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Εὐρώπης, μὴ ἐξαίρουμένης καὶ τῆς μικρᾶς χώρας μας, παρὰ ἀνθρώπων ἀμαθῶν καὶ ταπεινῶν τάξεων. Πολλοὶ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν τηροῦν πιστοὺς τοὺς συρμούς καὶ τὰς ἐθιμοτυπίας ἢ ἄνθρωποι ἀμαθεῖς καὶ ἀπαιδευτοί. Δὲν ὑπάρχει δὲ κίνδυνος ὅτι ἡ γυνὴ, ἢ ὅποια ἐπιδιώκει τὴν τελειοποίησιν τῆς διὰ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν καὶ ἐν γένει διὰ τῆς ἐργασίας, θὰ ἐξανδρισθῇ διὰ τοῦτο, ἀλλ' οὕτε θὰ περιφρονῆσθῃ ἀκριβῶς τὸ ὠραιότερον προνόμιον, τὸ ὅποιον ἡ φύσις τῇ ἐδώρησε: τὸ κάλλος. Ἀφοῦ μάλιστα τοῦτο ὄχι μόνον δὲν παρακωλύει τὴν πρόοδον, ἀλλ' εἶναι ὁ πρῶτος καὶ μέγιστος αὐτῆς παράγων.

Αὐτὴ, φίλη μου, εἶναι μία μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀσυμφωνιῶν μας μετὰ τοῦ γράψαντος τὰ ριζοσπαστικὰ ἐκείνα περὶ τοῦ γυναικεῖου ζητήματος ἄρθρα του εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν». Ἐσπευσα νὰ σημειώσω αὐτὴν πρώτην, διότι ἀγαπῶ πολὺ τὰ καλὰ καὶ εὐμορφα πράγματα καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι, ἐνδεχόμενον νὰ ἐπηρεασθοῦν αἱ ἀναγνώσασαι τὰς ἰδέας αὐτὰς καὶ θελήσουν νὰ ἀνδρῶν κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν, μὲ ἀνησυχεῖ φοβερά. Μία ἢ δύο ἐτόλμησαν νὰ κάμουν τοιοῦτον νεωτερισμὸν ἕως τώρα, —πολὺ πρὸ τοῦ γράψαντος, εἶναι ἀληθές, —καὶ κατήντησαν τόσον γελοῖαι, ὥστε θὰ εἶναι φρικτὸν, ἐὰν ἡ πρόοδος τῆς γυναικὸς περιπέσῃ εἰς τὸ γελοῖον ἀπὸ αὐτῆς τῆς πρώτης ἐξελιξέως τῆς.

Τώρα καὶ δι' ἄλλας ἀσυμφωνίας μας θὰ σοὶ γράψω ἐπίσης προσεχῶς, ἐπειγομένη σήμερον νὰ μεταπηδήσω ἔστω καὶ φανταστικῶς ἀπὸ τὰ καυστικὰ χρώματα τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἀκροκορίνθου. Ἡ ἀνάμνησις μόνον τῆς ὠραίας καὶ δροσερᾶς πρωίας, ἣν διήλθον ἐκεῖ, θὰ μὲ ἀναζωογονήσῃ τόσον, ὥστε νὰ δυνήθω νὰ σοὺ μεταδώσω ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα τὸ θέαμα, τὸ ὅποιον ἀπῆλαυσα τὰς ὀλίγας ὥρας τῆς ἐκεῖ ἐπισκέψεώς μου.

Ὁ Ἀκροκόρινθος

Τί κρῖμα ὅτι ὁ Πήγασός μου δὲν ἠδυνήθη νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ἀρχαῖον πρόγονόν του εἰς τὰ αἰθέρια ὕψη. Θὰ μὲ ἔφερον οὕτω ἀκόπως εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἀκροκορίνθου, χωρὶς νὰ ὑποστῶ τὴν ἐξαντλητικὴν ἀνοδὸν μιᾶς ὀλοκλήρου ὥρας, ἐπὶ ἀνωφερείας τόσον τραχείας καὶ ἀποτόμου, ὥστε μόνον μὲ ἀναρριχητῆρας τῶν Ἀλπεων θὰ ἠδύνατό τις κάπως ἀκοπώτερον νὰ ἀνέλθῃ ἕως ἐκεῖ.

ὦ! φίλη μου! ὠραία τὰ ὕψη, ἀλλὰ πόσοι δυσκολίαι, πόσοι κόποι ἵνα ἀναρριχηθῇ τις μέχρις αὐτῶν. Διὰ τοῦτο βεβαίως οἱ περισσότεροι μένοντες εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, ἢ προ-

τιμοῦν εἰς τὴν ζωὴν νὰ ἀκολουθοῦν τοὺς κατηφόρους, ἔστω καὶ ὅταν οὗτοι ὀδηγοῦν εἰς ἀβύσσους καὶ εἰς κρημνοὺς. Εὐτυχῶς ὅτι δὲν ἀνῆκω εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν, ὅτι ἀγαπῶ νὰ ἀγωνίζωμαι καὶ νὰ παλαίω μετ' ἀνηφόρους, χωρὶς νὰ χάνω ποτὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐπὶ τέλους μὲ πολλὴν κόπον καὶ πολλὴν θέλησιν φθάσει τις ὅπου καὶ ἂν θελήσῃ. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν ἢ ἐπιμονὴν καὶ ἢ θέλησιν ὑπερίσχυσαν. Ἄν καὶ ἐξησθενημένη ἀπὸ τὰ λουτρά, ἂν καὶ διατελοῦσα ὑπὸ ἰατρικὴν ἀπαγόρευσιν διὰ κόπους καὶ καταπονθήσεις, ἐν τούτοις ἐπέμεινα. Οἱ σύντροφοί μου εἶχον ἀρχίσει νὰ μεμφιμοιοῦν. Καλὸς τις φίλος πλοίαρχος, θηρίον ἀτρόμητον τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἀσυνείηστος νὰ ἀναβαῖν ὕψη μεγαλειότερα τῆς σανιδίνης κλίμακος τῆς γεφύρας τοῦ ἀτμοπλοίου του, ἀπομάσσωσιν συνεχῶς τὸν ἰδρωτὰ τοῦ προσώπου του καὶ ἀσθμαίνων διεμαρτύρητο ἐναντίον μου, διότι μὲ τὴν εὐπετή, λέγει, φαντασίαν μου τὸν παρέσυρα εἰς τὰ κατσικοβράχια ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια μόνον αἴγες, ἀλλ' ὄχι ἄνθρωποι ἠδύνατο ἀκινδύνως νὰ ἀναρριχῶνται.

Πόσον ἐγέλασα μὲ τὸ ἀναρριχητικὸν αὐτὸ ὄλον μας ἀγωνισμα καὶ μὲ τὴν ποικιλίαν τῶν διαμαρτυριῶν καὶ μεμφιμοιοριῶν, αἵτινες συνώδευον τὴν ἀνάβασίν μας ἐκεῖνην. Ἀλλὰ καὶ πόσον ἐκουράσθη. Δὲν εἰξεύρω, ἂν ὁ ναὸς αὐτὸς τῆς Ἀφροδίτης εἶχε πολλὰς προσκυνητριάς καὶ προσκυνητάς, ἀλλὰ βεβαίως οἱ μέχοι τοῦ ὕψους ἐκεῖνου ἀναρριχώμενοι ἐρχσταί. Τόσον ἄσχημοι καὶ ἐξηντλημένοι καὶ κάθυδροι θὰ ἔφθανον ἐκεῖ ἐπάνω, ὥστε πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὸ πῦρ, τὸ ὅποιον θὰ τοὺς ἐφλεγε τὸ στήθη, ὅταν θὰ ἤρχιζαν τὴν ἐκδομήν των, θὰ ἐξητμιζέτο πολὺ μετὰ τὴν ἰδρουλσίαν καὶ τὴν ρευστοποίησιν. Ἀλλ' ἀρὰ γε πεζῇ ἀνῆρχοντο πάντοτε ἕως ἐκεῖ; Καὶ ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸ τοιοῦτο, βεβαίως ὁ σήμερον κατηρειπωμένος βράχος, ἀλλῆν τότε θὰ παρουσιαζέσθαι ὄψιν. Διότι ὅσον καὶ ἂν ἐλατρεύθῃ ἡ Ἀφροδίτη ἐδῶ, βεβαίως οἱ Κορινθιοὶ καὶ παραδόσεις ἱστορικὰς εἶχον καὶ μὲ θεοὺς ἄλλους ἐγειτόνευον καὶ ἤρωας ἠρώημον πολλοὺς εἰς τὸ ἀρχαιότατον παρελθόν των, ὅπως ἄλλοι πολλοὶ ναοὶ καὶ ἤρωα καὶ ἀγάλματα ὑψοῦνται εἰς τὸν βράχον τοῦτον, ὅστις θὰ ἀπέβαιεν οὕτω κοινὸν τῶν θεῶν καὶ τῶν ἠρώων μεγαλοπρεπὲς μαυτωλεῖον. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω, ὅτι διὰ νὰ αἰσθάνωμαι ὀλιγώτερον τὸν κόπον, κατάρθουν ἐφ' ὅσον ἀνηρχόμεν νὰ ἀνεγείρω διὰ τῆς φαντασίας τὰ κατερειπωθέντα τεμένη καὶ ἀγάλματα καὶ νὰ τὰ τοποθετῶ εἰς τὰς θέσεις, ἃς ἐφανταζόμεν καταλληλοτέρως δι' ἑκάστον νὰ περιεργάζωμαι τὸ κάλλος καὶ τὴν τέχνην των καὶ νὰ λησμονῶ οὕτω τὴν κούρασίν μου. Ὠραῖον πρᾶγμα ἢ φαντασία, φίλη μου. Ἐστω καὶ ὅταν τὰς παραπλανήσεις τῆς συνοδείῃ πικρία τις καὶ ἀπογοήτευσις τοῦτο δὲν ἐμποδίζει νὰ μᾶς κάμνη νὰ λησμονῶμεν πολλὰς ἀνιάρους τῆς ζωῆς στιγμάς, καὶ πολλὰ ἄσχημα πράγματα νὰ περιβάλλῃ καὶ παρουσιάζῃ ὑπὸ ὄψιν ἐπάγωγον καὶ θελητικὴν.

Οὕτω ἀναρριχώμενη κατάρθουν νὰ λησμονῶ τὸν κόπον μου, νὰ ἀνευρίσκω τὴν θέσιν εἰς ἣν ὑψοῦτο ἐπιβάλλον καὶ αὐστηρὸν τὸ μνημεῖον τοῦ σοφοῦ Περιάνδρου, τοῦ μεγάλου τούτου βασιλέως τῆς Κορίνθου, ὅστις ὡσεὶ ἵνα διαψεύσῃ τὰ περὶ τῆς παρομιώδους τῶν Κορινθίων ἐλαφρότητος λεγόμενα, ἐγένετο τόσον τέλειος, ὥστε ἠξιώθη τῆς τιμῆς νὰ ταχθῇ μετὰ τῶν ἐπτὰ τῆς Ἑλλάδος σοφῶν. Ἀλλ' ὅστις μεθ' ὄλην τὴν σοφίαν του περὶ τὸ τέλος μάλιστα τοῦ βίου, ὄχι μόνον

εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης προσῆλθεν ἰκέτης, ἀλλὰ καὶ ἐξελθὼν τὴν θεὰν τοῦ κάλλους διὰ τὸ αὐστηρὸν παρελθόν του, αὐτὴν τὴν ἰδίαν σύζυγόν του Μελίσσαν ἐθυσίασεν εἰς τὸν βωμόν τῆς, δολοφονήσας αὐτήν, ἵνα ἐλεύθερος παραδοθῇ εἰς γεροντικούς ἔρωτας. Καὶ ἀναλογιζομένη, φίλη μου, τὸ τρομερὸν καὶ ἀπαίσιον τῆς ἀτυχῆς Μελίσσης τέλος, ἠννῶουν διατὶ οἱ Κορινθιοὶ παρίστανον τὴν Ἀφροδίτην τῶν ὄχι μόνον μὲ κεστὸν, ἀλλὰ καὶ ἔνοπλον. Δὲν ἀρκεῖτο μόνον εἰς τὰς ἀφανεῖς πληγὰς, τὰς ὁποίας τὰ τόξα τοῦ πονηροῦ υἱοῦ τῆς κατέφερον εἰς τὰ στήθη καὶ τὰς καρδίας τῶν θνητῶν. Δὲν τῆς ἤρκειον αἱ λεγεῶνες τῶν γυναικῶν, αἱ ὅποια ἀπηρενοῦντο τὴν ἀρετὴν, τὴν τιμὴν, τὴν ἀγνότητα καὶ ἀφιέρουν τὸν βίον των εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν λατρείαν τῆς. Δὲν τὴν ἱκανοποιοῦν αἱ λέαιναί καὶ αἱ βακχίδες αἱ ὀλόγυμοι καὶ ἐν ὄργιοις τελοῦσαι ἀνά τοὺς βωμούς καὶ τὰ τεμένη τῆς τὰς ἀπαισίας παννυχίδας των. Διὰ τὰς ἐναρέτους συζύγους, τὰς ἀγνὰς παρθένους, τὰς ἀρνούμενας νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν κυριότητά τῆς καὶ ἐρημοῦσας τοὺς ναοὺς τῆς ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἦτο ἀνιλεὴς καὶ ἀμείλικτος. Ὅτι τὸ βέλος τοῦ υἱοῦ ἠδύναται νὰ πράξῃ κατ' αὐτῶν, τὸ ἔπραττε τὸ ἐγχειρίδιον τῆς μητρός, δι' οὗ ὠπλίζετο ἡ χεὶρ τοῦ συζύγου.

Συνοδευομένη ἀπὸ τὰς σκέψεις μου αὐτὰς ἔφθασα τέλος εἰς τὴν κορυφὴν, ἔνθα ἔκπαγλον, καταπληκτικόν, μοναδικὸν κάλλος μὲ ἀνέμενε θέαμα.

Νῆσος καιομένη, φλεγόμενη ἐσφενδονισθεῖσα ὡς ἐν ὑπερτάτῃ ἐκρήξει εἰς μίαν ἀκρὰν τοῦ ἀπείρου καὶ πᾶν τὸ περὶ αὐτὴν μὲ τὰς χρυσὰς φλόγας τῆς πυρπολοῦσα μοὶ ἐφάνη ὁ προβάλλων κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἥλιος. Ὁ Σαρωνικὸς καὶ ὁ Κορινθιακὸς πλαισιούμενοι ἀπὸ οὐρανομήκεις ἀλύσεις ὄρεων, ἀντηνάκλων εἰς τὰ βάθη τῶν ἀκινήτων θαλασσῶν των ὄλην τὴν ἀνταύγειαν τοῦ πυρίνου ἐκεῖνου γιγαντείου σώματος. Ἦρεμα ὡσεὶ ἀποκρυσταλλωμένα τὰ νερά, ὡσεὶ πτοηθέντα ἐκ τοῦ μεγαλοπρεποῦς θεάματος, ὡσεὶ φοβούμενα μὴ διαταράξουν τὴν ἁρμονίαν τῆς ὄλης εἰκόνης, ἐδέχοντο τὰς πυριφλεγεῖς θωπείας, ἀγνὰ ἀκόμη ἀπὸ τὰ πρῶινά τῆς αὔρας φιλήματα, ἀμόλυτα ἀπὸ τὰς δροσερᾶς τῶν Ζεφύρων στοναχάς, ἀδολὰ ἀπὸ τὰς τρικυμιώδεις τῶν καταιγίδων ἐξεγέρσεις. Οὐδεμία τοῦ κόσμου ἀρχιτεκτονικὴ, οὐδὲν τῆς τέχνης ἰδεῶδες κατασκευάσμα θὰ ἠδύνατο ἔστω καὶ μίαν γωνίαν τῆς εἰκόνης αὐτῆς νὰ ἀποδώσῃ. Οὕτε κἂν διανοήθῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅτι ἡ πρὸ ἐμοῦ μαγικὴ σκηνογραφία ἀπετελεῖτο ἀπὸ ὄρη καὶ θαλάσσης, τόσον οἱ πεζοὶ αὐτοὶ γεωγραφικοὶ τίτλοι καὶ ὄρισμοὶ ὑπεβίβαζον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου τὸ κάλλος τοῦ ὅλου θεάματος, τὴν ἀριστοτεχνικὴν ἐξέλιξιν τῶν γραμμῶν. Τί ὄργια τί μέθη, τί πλοῦτος, τί πολυτέλεια, τί φιλαρέσκεια ἦτο ἐκεῖνη! Πρὸς τὰ ἀνω ἀπετέλουν ἰδεῶδους τέχνης παρυφὰς τοῦ οὐρανοῦ, πρὸς τὰ κάτω δὲ μετὰ διακυμάνσεις καὶ πτοχώσεις καὶ καμπυλῶν θαυμασιῶν ἀναπαλμούς κατέληγον εἰς σχεδιάσματα ἀμιμήτου γραφικότητος, τὰ ὅποια νομίζεις ὅτι εἶχε χαράξει ὁ κρυστάλλος, ὁ ἐκεῖ ἠπλωμένος καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἥλιος ὑψοῦτο ἀπὸ ἐρυθρόχρυσον εἰς ρόδινον καὶ ἰοκίανον μεταβαλλόμενος. Θεῶν κατοικίαι ἀπ' ἐδῶ! Μουσῶν καὶ νηρηίδων ἀσυλα ἀπ' ἐκεῖ. Τὸν οὐρανὸν οἱ ἀρχαῖοι εὐρίσκον πολὺ μονότονον, πολὺ ἀπομακρυσμένον τόπον, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς πατρὶς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡμιθέων. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἡ καλλι-

σθησία των εἵρεν ὠραιότερας καὶ τοῦ οὐρανοῦ μας ἀκόμα διὰ τοὺς θεοὺς των πατρίδας.

Εἶναι αἱ παστάδες τῶν Μουσῶν αἱ ἐκεῖ πέραν εἰς τὸν Ἑκὼνα ἀνασφύρουσαι ἐφ' ὅσον ὁ ἥλιος ὑφοῦται τὰ ἐξ ἰριδοειδῶν κρεπίων ἐμπετάσματά των. Εἶναι ἐδῶ ἡ γαλανὴ αὐτὴ στενὴ ταινία, ἡ ἐκ σαπφείρων πελεκημένη γέφυρα δι' ἧς ὁ θεὸς τῶν πόντων καὶ τῶν θαλασσῶν ἐπεκράτησε τῶν χερσαίων συναδέλφων του. Αὐτὴν διαπλέουσαι αἱ νηρηίδες τοῦ Σαρωνικοῦ ἐπὶ μαργαριτοφόρων κογχῶν θὰ ἐπισκέπτωνται τὰς εἰς τὸν Κορινθιακὸν ἐδῶ ἀντιζήλους των. Ἐπ' αὐτῆς ὁ Ποσειδῶν ὑφοῖ τὴν ἀπεραντῶν διαστάσεων τριαινάν του, ὡς ὑπερτάτης εἰρωνείας καὶ ὑπεροχῆς τρώπαιον πρὸς τὰ πέραν ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀκροπόλεως βράχου ἐρείπει τοῦ νκοῦ τῆς Παρθένου, τὰ ὡς κιγκλίδωμα χρυσοῦν μιᾶς γωνίας τοῦ οὐρανοῦ διαγραφόμενα. Ἐνίκησε τότε ἐκείνη καὶ οἱ Ἕλληνες διὰ τῆς σοφίας καὶ μεγαλοφυΐας των ἐγένοντο κυρίαρχοι τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς νίκης ἔδωκαν εἰς τὸν Ποσειδῶνα μετὰ δύο χιλιάδας ἔτη οἱ περιάγοντες τὴν γαλανὴν σημαίαν μας ἀνὰ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, οἱ θησαυρίζοντες πλοῦτον καὶ πυρπολοῦντες στόλους πρὸς ἀναγέννησιν τῆς παλαιᾶς δόξης καὶ τοῦ σεβασθέντος μεγαλείου.

Ἐδῶ που ὑπὸ τὴν ὡς ἐκ λευκοῦ ἀναγλύφου πέπλου σκεπασμένην τῆς Κυλλήνης φαλκῶν κορυφῆν, ἀπὸ τὴν δροσερὰν ἐδῶ τῆς γεννήσεώς του γῆν ὁ Ἑρμῆς καὶ πάλιν μηχανοραφεῖ τοὺς δόλους του καὶ στήνει τὰς πλεκτάνας του. Δι' αὐτῶν ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰς γειτονικὰς τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ μεγάλου θεότητος τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ Ἡλείους καὶ Κορινθίους θνητοὺς, τοὺς ὁποῖους τάσσει ὑποτελεῖς εἰς τὸ βασιλείον του.

Μόνη ἡ Ἀφροδίτη ἐξωρίσθη καὶ ἀπὸ τὰ ἐδῶ ἱερά της, αἷτινα εἰς ἀμόρφους κατάκεινται λίθους καὶ ἀπὸ τὰ ἐπὶ τῆς νεοκτίστου ἐδῶ που πόλεως γήινα τῶν συγχρόνων θνητῶν ἐνδαιτήματα. Ρακένδυτος, πενιχρά, λιπόσαρκος, περιάγει βαρυκαλῆς τὰ λείψανα τοῦ κάλλους της, ἀνὰ τὰς χλοερὰς τῶν βουνῶν ράχιας καὶ ἀνὰ τὰ δροσερὰ καὶ βρουσκεπῆ τῶν σπηλαίων ἄσυλα. Ἐκεῖ οἱ ποιμένες τονίζουσι τοὺς ὕμνους της εἰς τοὺς περιπαθεῖς τῆς φλογέρας των στόλους Ἐδῶ αἱ ὠραῖαι ποιμενίδες, αἱ μόναι φέρουσαι τὸν κεστόν της, κρύπτουν τὸν πόνον καὶ τὰ δάκρυά των, ὅταν τὰ βέλη τοῦ τέκνου της πικρὰν τὴν ζωὴν των καὶ σβύσουν τῆς χαρᾶς των τὸ μειδίωμα.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Α'.

Πόσον παράδοξον ἤθελε φανῆ τοῖς πᾶσι, πόσον ἄστονον καὶ γελοῖον τὸ νὰ εἰσάξωμεν τὰ παῖδια, καὶ πάσης ἡλικίας παιδία εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς τὰς ποικίλας ἐργασίας τῶν ἐνηλίκων, εἰς τὰ χρηματιστήρια, εἰς τὰς λέσχας καὶ εἰς ἄλλα παρόμοια! Πόσον γελοῖον θὰ μᾶς ἐφάνετο, ἐὰν τὰ μικρὰ μας ἐφόρουσαν ἱματισμοὺς τῶν μεγάλων, φορέματα συρόμενα κατὰ γῆς, ἐπενδύτας μακροῦς, πύλους κυλινδρικούς! Πόσον δὲ ἠθέλωμεν ἀνησυχῆσαι, ἐὰν ἐβλέπομεν τὰ παῖδια μας παρακαθήμενα εἰς τράπεζαν, παρασκευασθεῖσαν διὰ μεγάλους, τρώγοντα καὶ πίνοντα τὰς μερίδας τῶν δι' ἐκείνους ὀρισθέντων ἐδεσμάτων καὶ ποτῶν! Πόσον τέλος ἠθέλωμεν ἀγανακτῆσαι καὶ ταραχθῆ. ἐὰν ἐβλέ-

πομεν τὰ παῖδια μας παίζοντα χαρτοπαίγνια ἐπὶ χρήμασι, μεθύοντα κ.τ.λ. κ.τ.λ. Διὰ τί καὶ μόνη ἡ ἀπαρίθμησις τῶν τοιούτων φαίνεται ἡμῖν ἄστονος, καὶ διὰ τί εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ θεωρήσωμεν παραλογίζομενον πάντα νομίζοντα, καὶ πρὸς στιγμὴν ἀκόμη, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῆ εἰς τὰ παῖδια καὶ ἐν μόνον τῶν ἀνωτέρω; Ἡ ἀπάντησις εἶναι εὐκολοῦς, διότι ἡ ἐκ πάντων τούτων ἀφευκτοῦς διὰ τὰ παῖδια βλάβη εἶναι καταφανής, εἶναι ψηλαφητή.

Καὶ ὅμως ἀφόβως, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀνησυχίας, ἀπ' ἐναντίας μετὰ σπουδῆς καὶ πυρετώδους πολλᾶκις ἀμίλλης, εἰσάγομεν τὰ ἀθῶά μας παῖδια, καὶ πάσης ἡλικίας παῖδια, εἰς τὰς παντοειδεῖς διασκεδάσεις τῶν μεγάλων, εἰς χοροὺς, εἰς θεάτρα εἰς ὑπαίθρους συναυλίας τῶν καφωφειῶν (caffés chantants), εἰς τὰς νυκτερινὰς συναθροίσεις τοῦ Φαλήρου.

«Ἄς διασκεδάσουν καὶ αὐτὰ τὰ καυμένα», λέγουσιν οἱ μὲν. «Τί πειράζει νὰ διασκεδάσουν ὀλίγον καὶ τὰ μικρὰ», λέγουσιν οἱ δέ.—«Πρέπει ἐκ μικρᾶς ἡλικίας νὰ συνειθίσωσι νὰ φέρονται εὐγενῶς καὶ ἀφελῶς ἐν ταῖς συναναστροφαῖς», λέγουσιν οἱ σοφιστικώτεροι. Οὐδεὶς βεβαίως ἀντιλέγει εἰς τὸ ὅτι τὰ παῖδια πρέπει νὰ διασκεδάζωσι καὶ πλεῖστον ἀκόμη τῶν μεγάλων, ἀπ' οὗ, κατὰ τὰ νεώτερα μάλιστα συστήματα τῆς παιδαγωγίας καὶ ἰδίως τὸ φρεβελιανόν, καὶ αὐτὴ ἡ διδασκαλίη τῆς πρώτης ἡλικίας βασίζεται ἐπὶ τῆς τέρψεως καὶ τὸ πλεῖστον διὰ παιγνίων καὶ τερπνῶν ἀσχολιῶν ἐκτελεῖται. Τὸ ζήτημα εἶναι μόνον ὅποια ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ διασκεδάσις τῶν παίδων, καὶ ἐν ταῖς εἶναι ὠφέλιμον νὰ συμμετέχωσι τῶν διασκεδάσεων τῶν μεγάλων.

Εἰ καὶ ἡ ἐκ τούτων βλάβη δὲν εἶναι ἀμέσως καταφανής, εἶναι ὅμως δυστυχῶς πολὺ μεγαλητέρα καὶ διχρεοστέρα ἔχει τὰς κακὰς συνεπείας. Πολλοὶ κατὰ τοὺς λεγομένους χοροὺς τῶν παίδων καταθέλγονται, βλέποντες τὴν χαρὰν τῶν μικρῶν, ἧτις ὅμως, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶναι μᾶλλον νευρικὴ ἔξαψις ἢ ἀφελῆς χαρὰ· εἶναι πυρετώδης πολλᾶκις ταραχῆ, ὑποκρύπτουσα ἀπ' αὐτῆς τῆς μικροτάτης ἡλικίας τὰ ποικιλώτατα ψυχικὰ φαινόμενα. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἐπιπολαῖντα τοῦ τοιούτου θεατῶν ἠθελον καταθλιβῆ βεβαίως, ἠθελον τρομάξαι, ἐὰν ἠδύναντο νὰ ἴδωσιν ὁποῖον παθῶν ἐξέγερσιν τοσοῦτον προῶρος ἐπιφέρει πολλᾶκις ἢ τοιαύτη στιγμιαία τέρψις, ἢ μᾶλλον ἢ ματαιότης τῶν γονέων. Διότι, ἐὰν εἴμεθα εἰλικρινεῖς, θὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οὐχὶ οἱ τῶν παίδων πόθοι, ἀλλ' ἡ τῶν γονέων ματαιότης, ἢ καὶ ἡ ἄγνοια αὐτῶν εἶναι πρόξενοι τῶν τοιούτων.

Ἀικατερίνη Λασκαρίδου

HARRIETT BEECHER - STOWE

Ἡ συγγραφεὺς τῆς «Καλύβης τοῦ μάρμπα Θωμᾶ», ἡ γυνὴ ἧτις ἔρριψε πρώτη τὴν ἰδέαν τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων, ἀπέθανεν εἰς Νέαν Ὑόρκην, εἰς ἡλικίαν ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐτῶν. Ἴδου γυνή, ἧτις δύναται νὰ ὀνομασθῆ μετὰρρηθίστρια τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀναγεννήτρια τῆς κοινωνίας. Ἴδου γυνή, ἧς τὸ ἔργον ὑπῆρξεν ὄχι μόνον κατ' ἐξοχὴν φιλόκωπον καὶ χριστιανικόν, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ἐμπολιτιστικόν καὶ σωτήριον. Ἴδου γυνή, ἧτις κατεῖχε τὴν δύσκολον τέχνην νὰ ὀμιλῇ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, νὰ συγ-

κλονίζη καὶ συγκινή αὐτὰς εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε χωρὶς νὰ φέρη ὅτε ὄπλα, οὔτε σταυρὸν ἀνὰ χεῖρας, νὰ κηρύσσεται ἀρχηγὸς πανίσχυρος καὶ ὑπὸ τὰς σημαίας της νὰ τάσσωνται ἀνὰ χιλιάδες ἀντιτακχιστῶν, καὶ δι' ἀληθῶν ἤδη ὄπλων νὰ διεκδικοῦν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσότητά των ὑπὸ τὴν δουλείαν στεναζόντων μαζύων.

Βεβαίως οὐδὲν σύγγραμμα, οὐδὲν φιλολογικὸν ἔργον ἔκαμε νὰ χυθῶσι τόσα δάκρυα, ἀλλὰ καὶ τόσον αἰμα, ὅσον ἡ Κολύβη τοῦ μάρμπα Θωμᾶ τῆς Harriett Beecher Stowe. Ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἄλλο, ἀπ' ἧς ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον φιλολογία, ἀριθμεῖ τόσας ἐκδόσεις, μετεφράσθη εἰς τόσας γλώσσας, διεδόθη εἰς τόσον κόσμον, ἐκίνησε τόσον θόρυβον καὶ τόσας ἐξεγέρσεις, συνετάραξε τέλος ἐκ θεμελίων τὴν μεγίστην τῶν πέντε ἀπειρῶν, ὅσον αὐτό.

Πρὸ τῆς συγγραφῆς τοῦ ἔργου τούτου ἡ Harriett Stowe ἦτο ἄγνωστος ἐντελῶς. Ἐζῆ εἰς τὴν μικρὰν καὶ ἀσήμαντον πόλιν Andover εἰς ἣν ὁ σύζυγός της Calvin Stowe κατεῖχεν ἔδραν καθηγητοῦ τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων. Γυνὴ μὲ μεγάλην καὶ εὐγενῆ καρδίαν, παρηκολούθει μὲ ὀμιχ ψυχολόγου παρατηρητοῦ τὴν ὀδυνερὰν θέσιν καὶ τὸν πλήρη βεσάνων βίον τῶν παρὰ τῶν Ἀμερικανῶν ὑποδουλωθέντων μαζύων. Καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατήσεων αὐτῶν ἐντυπώσεις της ἐδημοσίευσεν εἰς διαφόρους μελέτας, ἀρχικῶς ἀσυνθέτους, ὡς ἐπιφυλλίδα εἰς τὸ μικρὸν ριζοσπαστικὸν περιοδικὸν «National Era»

Ἀλλ' ὁ ὑπεραπτιζόμενος τὸν δεινοπαθοῦντα, ἀνακηρύσσεται φυσικὰ πολέμιος τοῦ αἰτίου τοῦ κακοῦ. Καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῶν σκλάβων, εἰς τὸν φοικῶδη βίον, ὃν οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ διῆγον, ἠθικῶς ὑπαίτιος ἦτο ἡ πολιτεία, ἦτο ἡ κυβέρνησις, ἡ ἀνεχομένη καὶ προστατεύουσα τὸν βάρβαρον τῆς δουλείας θεσμόν. Αἱ μελέται λοιπὸν τῆς συγγραφεῖς, ἐν αἷς εἰκονίζοντο τὰ δεινοπαθήματα ἐνὸς δούλου, ἀπετέλουν συγχρόνως ὑπερτάτην κατηγορίαν κατὰ τῆς πολιτείας, κατὰ τοῦ καθεστώτος ἐν γένει, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου ἡ συγγραφεὺς μετὰ πειστικῆς ἀπαρχμύλλου δυνάμεως ἐξήγειρε τὴν μεγάλην καὶ ὑγιεστέρην μερίδα τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ.

Τὸ περίεργον δ' εἶναι ὅτι αἱ πρῶτον δημοσιευθεῖσαι μελέται της δὲν ἀπετέλουν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔργου της, ἀλλὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, δηλαδὴ τὸν θάνατον τοῦ μάρμπα Θωμᾶ. Τόσῃ δ' αἴσθησιν καὶ συγκίνησιν περήγηγον αὐταί, τόσον ζωηρὰν ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν, ὥστε ἡ συγγραφεὺς προέβη ἀμέσως, προκληθεῖσα ἐπιμόνως εἰς τοῦτο, εἰς περιγραφὴν τοῦ βίου τῶν δούλων, πάντοτε ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὸν ἥρωά της. Καὶ οὕτω τὰ ἀσυναρτήτως δημοσιευθέντα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπετέλεσαν, συνδεθέντα καταλλήλως, τοὺς δύο τόμους, οἵτινες ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον εἰς βιβλίον τὸ ἔτος 1852. Ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν τὸ βιβλίον ἐξηντλήθη, ἀνατυπωθὲν εἰς τριακοσίας πενήντα χιλιάδας ἀντιτύπων. Συγχρόνως δὲ ἐξεδίδετο καὶ εἰς Ἀγγλίαν εἰς ἕν ὄλον ἑκατομμύριον ἀντιτύπων. Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους μετεφράσθη εἰς τὴν Γερμανικὴν, Ἰταλικὴν, Γαλλικὴν, Ρωσικὴν, Δανικὴν, Σουηδικὴν, Ὀλλανδικὴν καὶ Πολωνικὴν γλῶσσαν. Καὶ ἀπανταχοῦ ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου ἠρίθμει πολλὰς ἐκδόσεις.

Ἄς δὲ τὸ θαυμάσιον τοῦτο σύγγραμμα τόσους ἐδημιούργησεν εἰς τὴν συγγραφεῖα φανατικούς ὀπαδοὺς, φυσικώτατα ἐξήγειρε καὶ πολεμικὴν, ἐπακόλουθον πάντοτε καὶ συνοδὸν

τῶν μεγάλων ἔργων καὶ ιδεῶν. Οὕτω ἡ συγγραφεὺς ἐναλλὰξ ἀπεθεώθη καὶ ἐχαρκτηρίσθη ὡς προάφρων. Ἐναλλὰξ ἔτυχε ἐγκωμίων, θυμαίων, ἀλλὰ καὶ ὕβρεων καὶ προπηλακισμῶν. Καὶ οἱ ἐχθροὶ της δὲν ἠρέσθησαν εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ιδεῶν καὶ ἀρχῶν τῆς συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν φιλολογικὴν ἔτι τοῦ ἔργου της ἀξίαν. Ἡ Γεωργία Σάνδη, ἧτις ἐθαύμαζεν ὑπὲρ πάντας τὴν ἔξοχον Ἀμερικανίδα καὶ ἧτις ἠγανάκτει, ἀκούουσα τόσον γελοῖας καὶ ἀδίκους κρίσεις περὶ τῆς φιλολογικῆς ἰδιοφυΐας τῆς συγγραφεῖς τῆς Καλύβης τοῦ μάρμπα Θωμᾶ, ἔλεγε τότε ὅτι συμβαίνει εἰς τὴν Stowe μὲ τινὰς κριτικούς, ὅ,τι εἶχε συμβῆ ἄλλοτε εἰς τὸν La Fontaine μὲ τὸν Βολταῖρον. Οὗτος μανιώδης διὰ τὴν φήμην τοῦ μυθογράφου, ἐλάμβανε τὸ βιβλίον του ἀνὰ χεῖρας καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν φιλολογικὸν κύκλον τῶν οικείων του, ἔλεγε: τώρα θὰ ἴδῃτε πόσας ἀνοησίας θὰ σᾶς εὐρῶ εἰς τὰ ἀνοῦσια αὐτὰ μυθολογήματα. Καὶ ἀνεγίνωσκεν ἕνα μῦθον. Ἄ! αὐτὸς εἶναι ὑποφωτός, προσέθετεν. Ἀλλὰ περιμένετε ὁ ἀμέσως ἐπόμενος θὰ εἶναι ἀναντιρρήτως γελοῖος. Ἄλλ' αἰφνης τὸν δεύτερον εὗρισκε καλλίτερον τοῦ πρώτου. Καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν μῦθων ἐξηκολούθει κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, μέχρις οὗ ἀπελπιζόμενος νὰ εὕρη τι ἄξιον ψόγου, ἔριπτε μακρὰν τὸ βιβλίον καὶ μετ' ἀρελοῦς πείσματος, ἀλλὰ καὶ εἰλικρινεῖς προτέθετε: Δὲν εἶναι παρὰ ἐν σύμφυρα ἀριστουργημάτων.

Φαίνεται ὅτι εἰς τοιοῦτο δίλημμα κατέληγον οἱ κακίζοντες τὴν Harriett Stowe ὄχι τόσον διὰ τὸ φιλολογικὸν ἔργον της, εἰς τὸ ὅποσον ὀφείλει τὴν ἀθανασίαν καὶ τὸ ὅποσον διήρρεσε τοὺς Ἀμερικανούς εἰς δύο ἀντίθετα στρατόπεδα καὶ εἰς λυσσῶδη ἐμφύλιον πόλεμον, ἐνταυτῷ δὲ καὶ εἰς ἀπελευθερώσιν τόσων χιλιάδων δούλων, ἀλλ' εἰς ἄλλα μεταγενέστερα τούτου. Διότι ὀλίγα γυναικεῖς ἢ μᾶλλον ὀλίγοι ἄνθρωποι ἔγραψαν τόσα πολλὰ ὅσα ἡ διὰ τοιαύτης ἐργασίας φθάσασα εἰς τὸ ὀγδοηκοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας της Ἀμερικανὴς συγγραφεῖς. Ἦρχισε τὸ συγγραφικὸν στάδιόν της ἀπὸ κοινωνικὰ ἄρθρα καὶ μελέτας εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ κατέληξεν εἰς μυθιστορήματα, εἰς ὠρικὰ διηγήματα, εἰς μονογραφίας, εἰς βιογραφίας. Μεταξὺ τῶν μυθιστορημάτων της ἡ *Nira Gordan* καὶ ἡ *Μνηστὴ τοῦ Ὑπουργοῦ* θεωροῦνται τὰ ὠραιότερα. Ἡ Harriett Stowe εἶναι ἡ βιογράφος τῆς λαίδης Βύρωνος. Εἰς τὰ ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ *ἀληθὴς ἱστορία τῆς λαίδης Βύρωνος* καὶ ἡ *λαίδη Βύρωνος ἐκδικημένη* δύο βιβλία της δὲν ἐφείσθη τοῦ ποιητοῦ τῆς «*Κόρης τῶν Ἀθηνῶν*» τοῦ ἀθανάτου ψάλτου τοῦ Child-Harold, ὅστις δὲν ὑπῆρξε βέβαια πρότυπον καλοῦ καὶ πιστοῦ συζύγου. Ἡ Stowe εἰς ὅλα τὰ ἔργα της ὑπῆρξε πάντοτε ὁ ἔνθερος τῶν ἀδικουμένων συνήγορος, ἀναζητοῦσα τὰ θύματα τῶν ἰσχυρῶν, ὄχι μόνον εἰς τὰ κατώτερα τῆς κοινωνίας στρώματα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν μέταξην καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους, ὑπὸ τοὺς ὁποῖους συνεχῶς κρύπτονται ὀδύνη καὶ θλίψεις πολλὴ μεγάλα καὶ πολὺ ἰσχυρά. Ὑπῆρξεν ἐκ τῶν φανατικωτέρων πρωταγωνιστριῶν τοῦ Γυναικείου Ζητήματος καὶ τὸ ὄνομά της εἶναι ἀδιάρρηκτως συνδεδεμένον μὲ τῆς λαίδης Cady Stanton καὶ τῆς Suzan Antony, τῶν δύο ἐπιφανῶν τούτων γυναικείων προσωποποιήτων τοῦ Νέου Κόσμου.

Η ΜΑΛΓΑΡΗ

Α.

Είς παλαιάν, πολύ παλαιάν εποχήν, γέρον βασιλεύς μακρυνής χώρας και μέγας ποιητής έψαλλε παρά την ακτήν της θαλάσσης ποιήμα μαγευτικόν. Τό ίδιον αυτού άσμα τον συνεκίνησε μέχρι δακρύων και τά δάκρυά του ρέυσαντα έντό του ώκεανού έγένοντο μαργαρίται.

Πρό τριακοσίων περίπου έτών άλιεύς τις έφερε τον ώραιότερον αυτών, τον έχοντα σχήμα καρδιας, είς τον δόγην της Ένετίας· ούτος δέ τον προσέφερεν είς την Αύτης Έξοχότητα την Κανταρίαν Κανταρίνη, σύζυγον ενός των ευγενεστέρων άρχόντων της Δημοκρατίας. Νέα, ώραιά, πλουσία και ένάρετος ή δέσποινα Κανταρίνη δέν ήτο εύτυχής. Πάσα χαρά εξέλιπε δι' αυτήν άφ' ότου άπώλεσε τέκνον λατρευτόν, την μονογενή αυτής θυγατέρα κατά τό τρίτον από του γάμου της έτος· έκτοτε δέ είχον παρέλθειδώδεκα έτη και ούτ'έκεινη ούτε ό σύζυγός της έτόλμων πλέον να έλπίσωσιν ότι ό Θεός ήθελε τους στείλει άλλον άγγελον, όπως τους παρηγορήσει.

Ήμέραν τινά, ένθ' ή δέσποινα Κανταρίνη εξήρχετο της γονδόλας της, όπως εισέληθ' είς τον ναόν του Έψίστου, πτωχή γυνή, χειραγωγούσα δύο ώρα και άδύνατα νήπια, ένδεδυμένα ράκη τη εξήτησε, κλαίουσα, έλεημοσύνην. Η Κανταρίνα τη έδωκε χρυσόν νόμισμα και ή έπατίς έν τη όρμη της εύγνωμοσύνης άνέκραξεν :

— 'Ο Θεός να εύλογήση την Έξοχότητά σου και τά τέκνα σου! Η Παναγία να δίδη χαράν είς όλην την οικογένειάν σου!

Τεταραγμένη ή ευγενής κυρία εισήλθεν είς τον ναόν· πλην κατ'έκεινην την στιγμήν ιεροκλήρυξ, διδάσκων περί των καθόντων της γυναικός, άνέφερε τό άνέκδοτον της Ρωμαίας Κορνηλίας, ήτις δεικνύουσα τους υιούς της έλεγε : «Ίδού τά ιδικά μου κοσμήματα.»

— 'Α! έσέκθη τότε δακρύουσα ή δυστυχής γυνή, πόσον επεθύμουν άντί του πολυτίμου μαργαρίτου, όν μοι προσέφερεν ό δόγης να είχον άκόμη τον αποπτόντα άγγελόν μου.

Μετά την λειτουργίαν ή Κανταρίνα, έπανερχομένη είς τό μέγαρόν της, άπεκοιμήθη έντός της γονδόλας της πλην άφουπίσθη έντρομος, άκούσασα εύκρινώς τας άκαταλήπτους ταύτας λέξεις.

— 'Εάν δέν θέλεις να την χάσης, προφύλαξον αυτήν από την μουσικήν και την ποιησιν.

Έν τούτοις ή γονδόλα προσωμίσθη κάτωθεν του μεγάρου. Κατεχομένη εισέτι ή δέσποινα υπό της έκπλήξεως και της ταρχής, ήν τη έπροξένισε τό παρόδοξον όνειρον, άνήρχετο τας βαθυμάδας της κλίμακος, ότε ήκουσε μέγαν θόρυβον· οί υπηρέται της έφιλονίκουν· ότε δέ την είδον έδραμον όλοι πρός αυτήν όμιλούντες συγχρόνως τόσο, ώστε ή Κανταρίνα μετά δυσκολίας ήδυνήθη να έννοήση περί τίνος έπρόκειτο. Κατηγορούντο άμοιβαίως ότι άφήκαν την εξώθυραν άνοιχτήν, ότι άνθρωπός τις εισήλθεν άπαρατήρητος είς τό μέγαρον, ότι εισεχώρησεν είς αυτόν τον θάλαμον της Αύτης Έξοχότητος και άφήσας έκεί βρόφος εξηφανίσθη· ότι τέλος, οδηγούμενοι έκείνοι υπό των κλαθυρισμών παιδίου, τό εύρον κατακεκλιμένον είς την άργυράν κοιτίδα, την από δωδεκαετίας κενήν. Η Κανταρίνα, άκούσασα ταύτα, άφήκε κραυγήν και

άπωθήσασα διά της χειρός αυτούς έδραμεν είς τον θάλαμον της.

Πράγματι έντός της άργυράς κοιτίδος είδε βρόφος λευκόν ως ό άλλάξαστρος με όφθαλμούς κυκνούς ως τό χρώμα της θαλάσσης, τό όποιον είς την θέαν της έπαυσε τους κλαθυρισμούς και έστεινε πρός αυτήν τους μικρούς του βραχιόνες. Η Κανταρίνα παρετήρησεν άμέσως ότι ή κοσμηματοθήκη της ήτο άνοιχτή και ότι ό περίφημος μαργαρίτης του δόγη έλειπεν· ένόησε τότε ότι ό Θεός είπήκουσε της προσευχής της και ότι άντί του κοσμήματος της έστειλε την τοσοϋτον έπιθυμητήν κόρην. Παράφρων έκ χαράς ένέδυσσε την μικράν διά των ένδυμάτων του άπολεσθέντος τέκνου της και προσεκάλεσε τον σύζυγόν της, ίνα τω διηγηθί την εύχήν της έπατίδος, την έν τω ναφ παρακλήσιν της και τό θαύμα, όπερ έγένετο έν τη οικία των.

Η Αύτου Έξοχότης ό Ίωάννης Κανταρίνη τη παρετήρησεν ότι πιθανότατα κλέπτης τις ήρπασε τον μαργαρίτην, άφήσας άντ' αυτού τό βρόφος, άλλ' έλόν την σύζυγόν του τοσοϋτον εύτυχή συγκατετέθη εύχαρίστως να υίοθετήσωσιν αυτό· πρός τιμήν δέ της 'Αγ. Μαργαρίτας, ής την μνήμην έόρταζον κατ'έκεινην την ήμέραν, ή μικρά όνομάσθη Μαργαρίτα. πλην ότε ήρχισε να όμιλή, έπρόφερε τό όνομά της Μαλγαρή και όλοι συνείθισαν να την όνομάζωσιν ούτω.

Η Μαλγαρή έμεγάλωνε ταχέως και θα ήτο ή ώραιότερα παιδίσκη της Βενετίας άνευ της έκτάκτου ώρότητός της. Οί υπηρέται του οικου Κανταρίνη και αί δέσποιναι της Βενετίας, ζηλότυποι διά την ώραιότητα και τας χάριτας του παιδίου, ύπεστήριζον πάση δυνάμει ότι ή ώρότης αυτή ήτο ένδειξις ότι αίμα βοεμών και κλεπτών έρρεεν είς τας φλέβας του, πλην οί χαρκατήρες του προσώπου του, οί τόσο ευγενείς, ή γλυκεία φωνή του, οί χαρίεντες τρόποι του καθίστων γελόϊαν την ύπόθεσιν ταύτην. Η Μαλγαρή ήτο είς άκρον φαιδρά πλην και είς άκρον ευαίσθητος. Από πρώτας μέχρς έσπέραις έπαιζεν, ό δέ άργυρόηχος γέλως της, όστις ώμοιάζε τερετισμόν πτηνού, διέχυνεν χαράν είς όλην την οικίαν. Άλλ' έάν ήκουε λόγον σκληρόν ή άπρεπή, έάν έβλεπε πρξιν βάρβαρον ή κακήν, έάν τη διηγούντο θλιβεράν τινα ιστορίαν, έάν συνέβαινε να φιλονικήσωσιν οί γονείς της ένώπιόν της, και πρό πάντων έάν έλέγετο ψευδός επί παρουσίαις της εξέλειπε παρρηθώς πάσα εύθυμία της και καταλαμβάνετο υπό μελαγχολίας βαθείας και σιωπηλής.

Διήνυν ήδη τό έκτον της ήλικίας της έτος, ότε κατά θερινήν τινα νύκτα λέμβος διήλθε την πρό του μεγάρου των διώρυγα, φέρουσα ψάλτην συνοδουμένον υπό κιθάρας. Η Μαλγαρή, ήτις έκοιμάτο πλησίον της μητρός της, άφουπίσθη εύθύς, ήγήθη της κλίνης και έστη πλησίον του παραθύρου άκίνητος, γοητευθείσα υπό του άσματος, όπερ άπεμακρύνετο όλίγον κατ'όλίγον, ότε δέ τουτο έσβέσθη έντελώς, έπεσε λιπόθυμος επί του έδάφους.

Συνελθούσα είς έκυτήν εξέφυγε της μητρικής άγκάλης, ίνα έπιστρέψη είς τό παράθυρον και άκούση εισέτι την μουσικήν και τό άσμα· είτα κατελήθη υπό σφοδρού πυρετού και επί τρεις ήμέρας και τρεις νύκτας είς τά παραληρηματά της έπανελάμβανεν άκαταπαύστως ότι κάποιος την έκάλει και έπεθύμει να υπάγη είς αυτόν, ότι δέν ήτο Βενετή και

ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΕΙΚΟΝ

ΤΟ ΚΥΜΑ

Τό κύμα ζαφειρόχρωμο, μ' άφροστεμμένα κάλλη σκορπούσε ποικιλόχρωμα διαμάντια σ' άκρογιάλι και χάνδρευε την άμμουδιά.
Κι' από ψηλά άπ' τ'ούρανού τά γαλιανά παλάτια στη γ'η με πόθο έστρεφε τά φωτερά της μάτια
Της νύχτας ή βασίλισσα.

Τό κύμα ζαφειρόχρωμο στην άμμουδιά μιλούσε κι' έλεγε λόγια μυστικά, έν ώ γλυκά γελοΰσε ή άστερόφωτη βραδεία,
πού την στεγάνωνε σεμά μ' όλόγρυφες άχτίδες, σάν φως άγνης παρηγοριάς πού χύνουν αί έλλπίδες,
Της νύχτας ή βασίλισσα.

Τό κύμα ζαφειρόχρωμο στην άκτιδολοσομένη, στη μαγική άκρογιάλι με χάρι ζηλεμένη έδινε χίλια δυό φιλιά.
Και σάν παρθένα ντροπαλή κιμάταρε ή φύση, κάτ' άπ' τό φός πού σκόρπιζε χωρίς να την ξυπηήση
Της νύχτας ή βασίλισσα.

Σ' αυτό τό ζαφειρόχρωμο άφροστεμμένο κύμα πού παίζει στην άκρογιάλι με χάρι δίχως έννοια, μέσ' της βραδείας τη σιγαλιά, άχ! πώς ποθοΰσα ναύσιακά ένα δροσάτο μύημα,
πού να τό λούξ' αιώνια με λάμψη άργυρένια
Της νύχτας ή βασίλισσα.

Σανθήπη Ι. Καλοστύπη

ότι είχεν άκούσει την φωνήν της πατρίδος της. Έναγκαλιζόμενη δέ την άπηλιπισμένην Κανταρίναν, τη έλεγε.

— Μαμμά, μαμμά, φέρε με πάλιν έκεί.
Τότε ή Κανταρίνα άνεμνήσθη τό όνειρον και βεβαία ούσα ότι έν Βενετία θα ήτο άδύνατον να προφυλάξη από την μουσικήν άν όχι από την ποιήσιν την κόρην της, παρεκάλεσε τον σύζυγόν της να εγκατασταθώσιν είς Σύρον, μικράν νήσον του Αιγαίου πελάγους, όπου είχον παλάτιον της θαλάσσης έν μέσφ έλαιών πορτοκαλεών και ροδοθαφνών. Η Αύτου έξοχότης τη άπήνησεν ότι ήτο τρελλή και ότι έκείνος δέν ήδύνατο ν' άπομακρυνθί της Βενετίας· ή σύζυγός του όμως επέμεινε και άνεχώρησε μόνη μετά της Μαλγαράς.

Άφνης άπηγορεύθη είς τους κατοίκους της Σύρου να ξδωσι και να παίζωσι μουσικά όργανα· άπηγορεύθη άκόμη να κρούωσι και αυτούς τους κώδωνας των ναών, διότι την έσπέραις της είς έκεί άφίξείως της ή Μαλγαρή συνεκινήθη μεγάλως, άκούσασα είς την έρημίαν έκείνην τον ήχον αυτόν κατά την έσπερινήν δέησιν. Άλλά τό παιδίον δέν έπανεύρε πλέον την προτέραι εύθυμίαν του· σπανίως έπαιζε και σχεδόν δέν έγέλα. Η μεγαλειτέρα αυτού εύχαρίστησις ήτο να κατακλίνεται επί της άμμου είς την παραλίαν και επί όλοκλήρους ώρας να άκροάται την μεγάλην της Μεσογείου φωνήν.

Προχωρούσα είς την ήλικίαν έπεδόθη μετά πάθους είς την άνάγνωσιν και σχεδόν όλας τας ώρας της διήρχετο είς την μεγάλην βιβλιοθήκην του παλατίου, όπου ή μητηρ της την εύρεν μίαν ήμέραν άναγινώσκουσαν τον Τάσσον με τους όφθαλμούς λάμποντας έκ του πυρετού και μεθύουσιν τρόπον τινά έκ των ποιημάτων αυτού. Παρρηθώς ή δέσποινα Κανταρίνη διάταξε να καύσωσι, και να εξαφανίσωσι πάντα τά έργα των ποιητών όσα εύρίσκοντο έκεί.

Κρυσταλλία Δασκαλοπούλου (Χρυσόβερρη)

ΚΛΕΙΣΤΟΝ ΣΤΟΜΑ

Θεέ μου! άνέκραξεν έκείνη, τόσο όλίγον με έκτιμάτε; ούδ' ως σκύλον δέν με θεωρείτε, όν θεωρούσαι διά τελαφαίαν φοράν πριν ή δώσωσιν αυτόν είς άλλον; Αναχωρείτε χωρίς να μοι άπευθύνητε μίαν λέξιν γλυκείαν, χωρίς να συλλογισθήτε ότι ύπάρχουσι και γυναίκες αυτοκτονούσαι; Αναχωρείτε; Δέν θα σ' έπανίδω;

Είς την τιμήν μου θα με έπανίδητε αύριον, είπεν ό Πατρικίος. Και διήλθε τον ούδόν, συναποφέρων την περιεσταμένην έκείνην χαρωπήν κραυγήν, ήν ήκουσε·
Τετέλεστα!

Συνεχώς άναμιμνησκόμενος έκτοτε τας βασάνους της μακράς έκείνης ήμισείας ώρας ό Πατρικίος Ό-Φάρελ, έσκέπτετο ότι έάν έγνωρίζεν αυτάς προηγούμενους, δέν θα τας άντιμετώπιζε· θα εξηφανίζετο άφίνων τά γεγονότα να συντελεσθώσιν άφ' έαυτών, αλλά τό να ψευσθή μετά τσαούτης σκληρότητος, ήτο άμελικτός βαρβαρότης, δι' ήν ένόμιζεν έαυτόν άνίκανον!

Ένώ ή Εύγενία έκλαιε πικρώς την μόλις αναθάλλουσαν νεότητά της και νύν υπό των περιστάσεων νεκρουμένην, ό δήμιος αυτής, διπλασίως αξιολύπητος, άπεμακρύνετο με κεκυφίαν την κεφαλήν, διατρέχων χωρίς ούδέν να βλέπη τά βουλεύματα, κτυπών επί των άμασών, προσκρούων επί των άνθράκων, ών έξηγείρε την άγανάκτησιν και άψηρών τά τακερά βλέμματα των ώραίων γυναικών, άνίκανος ούδέν να άντιληφθί, αλλά προσπαθών να φθάση οικίό τό

ταχύτερον. Μετ'όλίγον εύρίσκετο έν τή σπουδαστήριω του Γοδεφρουά, τον όποτον εύρε φιλομειδή, εύχαριν και άναξωρογνημένον.

— Μάντευσέ την άπάντησιν! άνέκραξεν ό μουσικός, άμα ως είδεν αυτόν.

— Την μαντεύω έκ του ύφους σου!

— Αναβάλλει επί όκτώ ήμέρας την όριστικήν άπάντησιν, ως με διεβεβαίωσε και καθυσάσεν ή μητηρ της, ή προσωποποιημένα αυτή άγαθήτης! Αισθάνομαι δέ τόσο μεγάλην την εύτυχίαν μου, ώστε άδυνατώ να έμαθώωσιν είς αυτήν. Έννοείς μόνον τι ύφίσταμαι, άφού σοι έπαναλαμβάνω τας λέξεις· ή έκείνην, ή αυτό· και διά του δακτύλου έδεικνυεν έν πυρετώδει κινήσει περίστροφον. Και ήδη θέλεις να μάθης τά σχέδιά μου; εξηκολούθησεν ό άσθενής.

Και εξέθηκον είς τον Πατρικίον τά περί μελλοντος όνειρά του και την άποχώρησιν αυτών είς Βεδάρν, ένθα ή κυρία Σωβάλ ήτο κάτοχος έπαυλείς τινος, έν ή θα διήρχετο βίον ήρεμον, επί τινα καιρόν, πρός πλήρη άνάκτησιν της υγείας του και έπιμέλειαν του λλαν ήδη παρημελημένου έκείνου κτιματος.

— Έγκαταλείπει λοιπόν την μουσικήν;

— Ω! την μουσικήν! άπεκρίθη βραδείως ό Γοδεφρουά, ένθ' οί όφθαλμοί του άνέδιδον τας άλλοτε φλόγας· τώρα θα άρχίσω την μόνην άληθή μουσικήν του βίου μου. Έάν πρέπη να πιστεύω νύν είς τον Θεόν, ούτος είναι μέγας!

Όταν ό Ό-Φάρελ εισήλθεν έν τή κοιτών του και άπεμονώθη, ήρξατο σκεπτόμενος και δι' έαυτόν. Είς άκρον άπογοητευμένος, κατάκοπος δέ τό τε σώμα και την ψυχήν, έβλεπεν έαυτόν διαιρεθέντα είς δύο μέρη. Τό έν του Πατρικίου μέρος άφωσιώθη είς τον Γοδεφρουά και την Εύγενίαν, είς την έθελοθυσίαν και είς επωδύνους σπαραχμούς, τό έτερον ήτο ό της πραγματικότητας του βίου Πατρικίου, ό μέλλων να σκεφθί άνευ άναβολής περί των χυδαίων άναγκών του υλικού βίου, άπαιτούσων την σύντηνον αυτού μέριμναν. Ηδη μυχίως έθλιβετο, διότι είχε πωλήσει την νήσόν του και ήδυνάτε ν' άποσπρή έκεί πρός τελείαν από των φίλων του άπομάκρυνσιν.

Την επαύριον ή μητηρ Σωβάλ, έκ της σωματικής καταπτώσεως της θυγατρός της, έννοήσασα ότι ό Πατρικίος κατέστη άκίνητος και ότι ίσχυρόν αί-

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ὀλίγοι Ἕλληνες γινώσκουσι τὸ ὄνομα τῆς Αἰμιλίας Σανιέσκας, ἣτις ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ τεσσάρων καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐν τῷ ἐν τῇ πρῶσικῇ Πολωνίᾳ κτήματι τῆς. Καὶ ὁμοῦς ἡ Πολωνίς αὕτη δέον νὰ συγκαταλεχθῇ εἰς τὴν χορείαν τῶν μεγάλων φιλελλήνων. Κληρονομήσασα ἐν ἡλικίᾳ ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν μεγάλην περιουσίαν, ἴδρυσεν ἐν Πολωνίᾳ φιλελληνικὴν Ἑταιρίαν, εἰργάσθη πάσῃ δυνάμει ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος καὶ ἐπεμψεν ἐξ ἰδίων πολλὰς γενναῖα εἰς Ἑλλάδα ποσά. Κατὰ τὴν πολωνικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1831 κατήρτισεν ἰδίᾳ δαπάνῃ σύνταγμα ἵππικῆς καὶ σπεύσασα εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης περιέβαλεν ἰδίᾳ χεῖρὶ τοὺς τραυματίας. Καταδικασθεῖσα ὑπὸ τῶν πρῶσικῶν δικαστηρίων, ἡμνηστεύθη βραδύτερον.

Ἡρῶν Γυναικῶν. Εἰς τὰς εὐγενεῖς ἐκεῖνας γυναῖκας, τὰς ἡρωίδας τῶν Νοτίων Πολιτειῶν, αἵτινες ἐθυσίασαν τὰ πάντα ὑπὲρ τοῦ ἀστόχου πολέμου ὅστις ὀλίγου δεῖν κατέστρεψε τὴν συμπολιτείαν, ὡς καὶ εἰς τοὺς δούλους μαύρους, οἵτινες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀνθενωτικοῦ πολέμου ἔμειναν πιστοὶ εἰς τοὺς κυρίους των, ἡγέρθη μεγαλοπρεπὲς μνημεῖον ἐν Fort Will τῆς Νοτίας Καρολίνας, ἀποκαλυφθὲν μετὰ μεγάλης πομπῆς πρό τινων ἡμερῶν.

Γυνὴ ἱερῆς. Ἡ κυρία Celia Parker Wooley προσεκληθῆ νὰ ἀναλάβῃ χρέη ἱερῆς καὶ ἱεροκλήρυκος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν «Φιλελευθέρων ἀνεξαρτήτων τοῦ Σικάγου». Καὶ εἰς αὐτὴν θὰ κηρύξῃ τὸν πρῶτον αὐτῆς λόγον εἰς τὸ ποίμνιόν τῆς.

Γυνὴ ναυτικῆς. Ἡ μίς Ρουβίνα Μπαρτὸν ὑπέβαλεν εἰς τὴν ναυτικὴν σχολὴν τοῦ Μελθούρνου αἴτησιν, ὅπως γείνη δεκτὴ εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν δοκίμων,

Ἐκκλησιαστικὸς Ποδηλατικὸς Ὀμιλος. Ἀφοῦ ἔχομεν πλωτὰ θέατρα, ἐσκέφθη ὁ ἀδελφὸς τοῦ πρυτάνεως τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ πανεπιστημίου Columbia, καὶ ἀφοῦ ἡ χρῆσις τοῦ ποδηλάτου ἐπὶ τοσοῦτον ἐγενικεύθη, διατὶ ὄχι καὶ ἐκκλησίας ἐπὶ τροχῶν, αἵτινες νὰ ἀκολουθῶσι τοὺς ποδηλάτας καὶ τὰς ποδηλάτιδας εἰς τὰς ἐκδρομὰς αὐτῶν; Τὸ λογικὸν τοῦτο συμπέρασμα ἐτέθη ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν καὶ ἐσχματίσθη αὐθῶραι «Ἐκκλησιαστικὸς Ποδηλατικὸς Ὀμιλος» ὅστις κατεσκεύασεν ἤδη τὴν «Ποδηλατικὴν Ἐκκλησίαν», πληροῦσαν κενὸν κατὰ τὰ φαινόμενα, τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ ἤσθάνθησαν οἱ εὐσεβεῖς ποδηλάται καὶ αἱ εὐσεβέστεραι ὠραῖαι ποδηλάτιδες τῆς ἀπέναντι τῆς Νέας Ὑόρκης Long Island.

Ἴτιον ὧθει αὐτὸν νὰ ποθῇ τὴν τέλει τοῦ συνοικιστοῦ ἐκεῖνου, ἀνεχώρησεν ἀπὸ πρῶτας ἀφείσα μόνην τὴν Εὐγενίαν.

Ὁ Ὁ-Φάρελ, μὴ λημονῶν τὴν ὁδοῖσαν ὑπόσχασιν, μετέβη παρ' αὐτῆ, φράσων ἔτι ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῶν συγχινήσεων τῆς προτεράλας, ἐξ ἑνὸς δὲ βλέμματος ἀντελήφθη ὅτι ἀλλοίαν τροπὴν θὰ ἐλάμβανον τὰ πράγματα τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἡ Εὐγενία, ἥρμος κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ καταβεβλημένη, ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα καὶ χωρὶς νὰ ρίψῃ ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα, τῷ ὑπέδειξε θέσιν κατέναντι αὐτῆς. Ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, ἡ φυσιογνωμία τῆς ἀτυχῆς νέας ἔλαβε τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην ἀκίνησαν, ἣν προσδίδει τὸ βάρος τῆς ἐπὶ πολλὴ συγκαταθήσεως θλίψεως. Ὁ Πατρικίος βλέπων ὅτι ἔμελλε νὰ ὀμιλήσῃ πρῶτη, εἶπε.

— Μοὶ ἐπροξενήσατε χθὲς τοσοῦτον ἰσχυρὰν ἐκπληξιν, εἶπε, ὥστε ἀπώλεσα τὸ ἐπ' ἐμοῦ κράτος μου καὶ εἶπον λόγους, οἱ ὅποιοι θὰ ἠυχόμεν νὰ μὴ ἐξήρχοντο ποτε τοῦ στόματός μου, καὶ οὐς σὰς παρακαλῶ νὰ λησμονήσητε. Ἡ, διὰ νὰ εἶμαι πλέον εἰλικρινὴς πρὸς ὑμᾶς, σὰς προτρέπω νὰ τοὺς ἐνθυμῆσθε ἐὰν σὰς εὐχαριστοῦν, ἀλλὰ νὰ λησμονήσητε ὅτι τοὺς ἐμάθατε παρ' ἐμοῦ. Ἡδῆ, ἄς ὀμιλήσωμεν πρακτικώτερον. Ὁ χεσινοῦς κλονισμὸς μὲ μετέβαλεν αἰσθητῶς· ἐσκέφθη ἐπὶ πολλὴ τὴν νύκτα ταύτην καὶ ἡ μήτηρ μου διὰ λογικῶν ἰσχυρισμῶν ἠδραλίωσε τὰς ἀποφάσεις μου σήμερον. Ἡδύνασθε μάλιστα νὰ μὴ λάβητε τὸν κόπον νὰ ἔλθῃτε.

Τοσαύτη εἰρωνεῖα ἐνουπῆρχεν εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ὥστε ὁ Πατρικίος, σφύγων τὰς πυχμάς, ἀφῆκε κραυγὴν ὑπόκωπον, εἰσχωρήσασαν μέχρι τῶν μυχίων τῆς καρδίας τῆς νεάνιδος, ἣτις διὰ παντὸς τρόπου προσεπάθει νὰ πεισθῇ ἐὰν ἀγαπᾶται εἰσέτι. Ἀλλὰ βλέπουσα τὴν ἀπέναντι αὐτῆς σφίγγα, σιγῶσαν, ἐξηκολούθησε.

— Τρεῖς ὁδοὶ ἀνοίγονται πρὸ ἐμοῦ· ἢ νὰ ἀκολουθήσω τὸ στάδιόν μου, ἢ νὰ συζευθῶ τὸν φίλον σας, ἢ νὰ ἀκολουθήσω εἰς Ρωσίαν τὸν πρίγκηπα Κεμενέφ, ὅστις μοὶ προτείνει τοῦτο. Θὰ μὲ κρίνητε πολὺ κακῶς, ἀλλ' ἐκ τῶν τριῶν

ΒΙΒΛΙΑ

Θρησκευτικαὶ ὀμιλίες. Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ὁ γνωστὸς τῆς Ἐκκλησίας ρήτωρ κ. I. Μοσχάκης ἀγγέλλει τὴν ἔκδοσιν τῶν κατὰ καιρὸς ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων θρησκευτικῶν κηρυγμάτων, τὰ ὅποια κατὰ τὸ πολὺ περιστρέφονται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸν θεόν, πρὸς τὸν οἶκον καὶ πρὸς τὴν κοινωνίαν. Ἰδιαίτερός δ' κ. Μοσχάκης ἀπευθύνεται συνεχῶς πρὸς τὰς γυναῖκας καὶ αἱ περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὀμιλίας τοῦ ἀποτελοῦν διδασκαλίαν πολύτιμον.

Λόγοι Ἐκκλησιαστικοί. Παρὰ τοῦ αἰδισιμωτάτου ἀρχιμανδρίτου καὶ ἱεροκλήρυκος κ. Εὐ. Καββαθᾶ ἐξεδόθη καὶ ὁ γ'. τόμος τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ λόγων, τῶν ὁποίων τὰ θέματα εἶναι ποικίλα, ὡς καὶ τὰ διδάγματα μεγάλῃς θρησκευτικῆς ὠφελείας διὰ τοὺς ἀναγινώσκοντας. Καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ λόγου μεθ' ἧς ὁ κ. Καββαθᾶς διερμηνεύει τὴν θεῖαν διδασκαλίαν. Εἶναι δ' ἀληθὲς ἀπόκτημα οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ λόγοι του, οἱ πολλὰ διδάσκοντες.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Σάλτσα καλοκαιρινή. Καθαρίσατε 6 σαρδέλας, ἀφαιρέσατε τὰς ἀκάνθας των καὶ λυώσατέ τας εἰς γουδί. Προσθέσατε μίαν καλὴν κουταλίαν κάπαρην τουρσί καὶ τρίψατέ τὴν ἐπίσης, ἕως οὐ μὲ τὰς σαρδέλας ἀποτελέσῃ ἀλοιφήν. Προσθέσατε πιπέρι καὶ ἐν κρομμυδάκι, ψιλοκομμένον, τὸ ὅποιον ἐπίσης δουλεύετε, ἕως οὐ λύωσῃ, καὶ μετ' αὐτὸ ἔνα κρόκον αὐγοῦ ἄψητον καὶ ἐὰν θέλητε ὀλίγην γαλέταν βρεγμένην. Ἐπειτα ἐνῶ τρίβετε ὡς τὴν σκορδαλίαν χύνετε ὀλίγον κατ' ὀλίγον λάδι καὶ ὅταν ἀραιώσῃ τόσον ὅσον τὴν θέλετε, προσθέτετε λεμόνι. Τὴν σερβίρετε μὲ ψάρια ψητὰ ἢ μὲ ἄστακον βραστὸν ἢ μὲ κοκοθυάκια τηγανητά.

Ἡ κομψότης καὶ ἡ στερεότης τῶν γυναικείων ὑποδημάτων τοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει διακεκριμένου τεχνίτου ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΜΗ εἰς τοιαύτην προήχθη τελειότητα, ὥστε ἡ Α. Υ. ἡ Πριγκίπισσα Σοφία ἐτίμησε τὸν Ἕλληνα τεχνίτην διὰ τῆς Ὑψηλῆς πελατείας τῆς καὶ τῆς ὑπερέχου τιμῆς «Ὑποδηματοποιῦ τῆς Αὐλῆς τῆς Α. Υ. τῆς Πριγκίπισσας Σοφίας».

ὁδῶν, ἡ πρώτη εἶναι δι' ἐμὲ ἡ ἤττον ἑλκυστικὴ, διότι οὐδεμίαν ἔχω πρὸς τὸ θέατρον κλίσιν. Ἄλλη τις δὲν θὰ ἐδίσταζε ποσῶς νὰ ἐκλέξῃ ἐκ τῶν ἐτέρων δύο ὁδῶν.

— Στῆτε! ἀνεφώνησεν ὁ νέος ἑξαλλος, παύσατε οἰκτρὰν κωμωδίαν!

— Οὐδῶλος! Ἀποκρουσθεῖσα εἰς τὰ ἀισθημάτά μου τὰ ἀληθῆ, ὀφείλω νὰ ἐκλέξω νῦν μεταξὺ Γοδεφρουᾶ καὶ Κεμενέφ, εἰς δὲ μόνος ἀνὴρ ἠδύνατο νὰ μὲ σώσῃ ἀπὸ τὸν πρίγκηπα καὶ αὐτὸς ὁ ἀνὴρ δὲν εἶνα ὁ Γοδεφρουᾶ!

— Ψεῦδεσθε! Σὰς γνωρίζω! Αἰσθάνομαι ὅτι εἰσθε ἀνίκανος νὰ διαπράξητε ἀτιμίαν!

Οἱ ὀφθαλμοὶ των διεσταυρώθησαν καὶ ἡ Εὐγενία ἐδέησε νὰ ποιήσῃται χρεῖσιν ἀπάσης τῆς θελήσεως αὐτῆς, ὅπως μὴ συρθῇ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Πατρικίου καὶ εὐχαριστήσῃ αὐτὸν διὰ τοὺς λόγους, οὓς ἐπέφραξεν. Ἄλλ' ἐξηκολούθησε διὰ τοῦ αὐτοῦ ἔρωνος τόνου.

— Εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλὴν ἰδέαν, ἣν περὶ ἐμοῦ ἔχετε. Ἐὰν δὲ ἐμανθάνετε, ὅτι ὁ πρίγκηψ ὑπερτερεῖ ἐν τῇ ἀποφάσει μου; Δὲν θὰ ἐτύπτετε τὸ στήθος;

Ὁ Πατρικίος, ἔχων ἀληθῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους, εἶπεν ἀπλῶς:

— Δὲν σὰς ἀναγνωρίζω!

— Οὐτ' ἐγώ! Ὀλιγώτερον δὲ θ' ἀναγνωρίσω ἐμαυτὴν ὅταν θὰ γείνω κυρία Γοδεφρουᾶ. Καὶ ὑμεῖς θὰ ἦσθε εὐτυχῆς, θαυμάζων τὴν εὐδαιμονίαν μου!

— Βεβαίως, ἀλλὰ δὲν θὰ τὴν ἴδω, διότι ἀναχωρῶ.

— Ὡ! ὄχι πρὸ τοῦ γάμου, ἀνέκροξεν ἐπιτακτικῶς ἡ Εὐγενία. Ἐὰν ἀναχωρήσῃτε προηγουμένως, τὸ πᾶν θὰ ναυαγήσῃ. Ἀπαιτῶ νὰ εἰσθε ὁ παράνομος.

— Ἀδύνατον! ἐπιθύρσειν ὁ Πατρικίος. Δὲν δύναμαι!

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς νεάνιδος ἀπήστραψαν καὶ μάτην ἀνέμενε, ζωογονουμένη ὑπὸ ὀψίτης ἐλπίδος, τελευταίαν τινὰ λέξιν, ἐν νεῦμα· οὐδὲν εἶπε πλεῖστον ὁ νέος καὶ ἐκείνη ἐπανελάθεν.

(ἀκολουθεῖ).